

Pytanie klienta: Mam mieszkanie własnościowe. Mieszkam w nim z córką oraz jej mężem i dzieckiem. Mąż córki nadużywa alkoholu, wszczyna awantury, stosuje przemoc fizyczną, obraża mnie i córkę. W jaki najszybszy sposób mogę doprowadzić do jego eksmisji?

Postępowanie w przypadku przemocy w rodzinie reguluje **ustawa z dnia 15 września 2015 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie**. W ustawie tej został zawarty szczególny tryb eksmisji osoby stosującej przemoc w rodzinie- **art. 11a** tejże ustawy. Zgodnie z powyższym, „Jeżeli członek rodziny wspólnie zajmujący mieszkanie, swoim zachowaniem polegającym na stosowaniu przemocy w rodzinie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie, osoba dotknięta przemocą może żądać, aby sąd zobowiązał go do opuszczenia mieszkania.”.

Tak więc, osobie która została dotknięta przemocą w rodzinie, zostało przyznane uprawnienie do żądania zobowiązania członka rodziny stosującego przemoc do opuszczenia lokalu, jeśli jej zachowanie czyni szczególnie uciążliwym wspólne zamieszkiwanie.

Zarówno pojęcie członka rodziny jak i przemocy w rodzinie zostało wyjaśnione w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy. I tak, zgodnie z powyższą ustawą za **członka rodziny** należy uznać osobę najbliższą w rozumieniu art. 115 § 11 Kodeksu karnego (Osobą najbliższą zgodnie z art. 115 § 11 k.k. jest małżonek, wstępny, zstępny, rodzeństwo, powinowaty w tej samej linii lub stopniu, osoba pozostająca w stosunku przysposobienia oraz jej małżonek, a także osoba pozostająca we wspólnym pożyciu.), a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą. Z Powyższego wynika, że można domagać się zobowiązania do opuszczenia lokalu jakiegokolwiek osoby stosującej przemoc o ile zamieszkuje lub gospodaruje wspólnie z wnioskodawcą. Natomiast **przemoc** należy rozumieć jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób wymienionych powyżej, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą.

Co istotne, zachowanie osoby stosującej przemoc musi czynić **szczególnie uciążliwym** wspólne zamieszkiwanie. Należy zwrócić uwagę na słowo „szczególnie”. Zostało ono użyte dla podkreślenia, że zachowanie stosującego przemoc musi być bardziej odczuwalne, bardziej uciążliwe niż w innych tego typu wypadkach. Zgodnie ze Słownikiem języka polskiego PWN, szczególnie, należy rozumieć jako wyjątkowo, niezwykle. Natomiast **uciążliwe** zamieszkiwanie oznacza tyle, że wspólne zamieszkanie ma być dokuczliwe, męczące dla osoby dotkniętej przemocą.

Ponadto art. 11a ust. 2 ustawy, przewiduje szczególny termin dla przeprowadzenia rozprawy, a mianowicie rozprawa powinna odbyć się w terminie **miesiąca od dnia wpływu wniosku**.

Powyższy przepis wskazuje również, że do omawianego postępowania zastosowanie mają przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu nieprocesowym. Dzięki temu odesłaniu można ustalić jakie elementy powinien zawierać wniosek oraz do jakiego sądu należy go złożyć.

Wniosek o wszczęcie postępowania powinien spełniać wymogi przewidziane dla pozwu z tym, że zamiast powoda i pozwanego trzeba wymienić wnioskodawcę i uczestnika postępowania (art. 511 § 1 k.p.c.). Ponadto musi spełniać ogólne warunki pisma procesowego (art. 126-128 k.p.c.) tj.:

1. oznaczenie sądu, do którego jest skierowane, imię i nazwisko lub nazwę stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników,
2. oznaczenie rodzaju pisma,
3. osnovę wniosku lub oświadczenia oraz dowody na poparcie przytoczonych okoliczności,
4. podpis strony albo jej przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika,
5. wymienienie załączników.

Z racji tego, że wniosek jest pierwszym pismem w sprawie, powinien ponadto zawierać oznaczenie miejsca zamieszkania stron, ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników (o ile takowych posiadają) oraz przedmiotu sporu i PESEL wnioskodawcy.

Do wniosku należy załączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia ich uczestniczącym w sprawie osobom, oraz jeśli w sądzie nie złożono załączników w oryginale, po jednym odpisie każdego załącznika do akt sądowych (art. 128 § 1 k.p.c.).

Ponadto, zgodnie z art. 187 § 1 i 2 k.p.c. we wniosku należy dokładnie określić żądanie oraz przytoczyć okoliczności faktyczne uzasadniające żądanie. W uzasadnieniu należy wskazać, że dochodzi do stosowania przemocy przez osobę wspólnie zamieszkującą oraz że jej zachowanie czyni wspólne zamieszkanie szczególnie uciążliwym oraz dowody potwierdzające te okoliczności.

Właściwym do rozpoznania wniosku jest **wydział cywilny sądu rejonowego**, właściwy miejscowo dla miejsca zamieszkania wnioskodawcy (art. 507, 508 k.p.c.).

Jako **wartość przedmiotu sporu** należy podać sumę odpowiadającą trzymiesięcznemu czynszowi najmu, a jeżeli do lokalu przysługuje inne prawo niż najem to sumę odpowiadającą czynszowi najmu dla danego rodzaju lokalu (np. o podobnym metrażu i standardzie położonego w sąsiedztwie, okolicy)- art. 23² k.p.c. Natomiast **opłata** od wniosku wynosi 40 zł.

Tak więc jeśli wspólne zamieszkiwanie z osobą stosującą przemoc jest szczególnie uciążliwe, najszybszym sposobem jest złożenie wniosku w trybie art. 11a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Jednakże należy pamiętać, że samo złożenie wniosku nie jest jednoznaczne z przychyleniem się sądu do wniosku, gdyż to do sądu należy ocena o tym czy zostały spełnione przesłanki wskazane w

ustawie. **Co więcej należy pamiętać, że prawo do wystąpienia z takim wnioskiem ma wyłącznie osoba dotknięta przemocą a nie np. świadek stosowania przemocy.**